

w sprawie „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii”

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz.594 z późn. zm.) , art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr. 147, poz. 1231 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1484 z późn. zm.)

Rada Gminy Kętrzyn uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Gminny Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii” na rok 2014 w treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwałę wykona Wójt Gminy Kętrzyn.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXVIII/144/2013 Rady Gminy Kętrzyn z dnia 23 stycznia 2013 r. o przyjęciu „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii”.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Sienkiewicz

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2014**

Rada Gminy Kętrzyn działając w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii uznając, iż problemy społeczne i realne koszty wynikające z uzależnień dotyczą w różny sposób całe społeczeństwo przyjmuje za konieczne podejmowanie działań mających na celu ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków uzależnień w związku z czym uchwała niniejszy program na 2014 rok.

CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Kętrzyn jest gminą wiejską położoną wokół miasta Kętrzyn. W chwili obecnej liczy 8456 mieszkańców z czego 1649 nie przekroczyło 18 roku życia, a 2591 przekroczyło 50 rok życia. Gmina obejmuje obecnie 72 zamieszkałe miejscowości w większości o charakterze popegerowskim skupione w 23 sołectwach. Bezrobocie i niski status materialny powodują, że z różnych form wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2013r. skorzystało ponad 33 % mieszkańców gminy.

DIAGNOZA

W roku 2012 Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie przeprowadziło na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych. Diagnoza wyraźnie wskazała na konieczność podjęcia intensywniejszych działań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych i przemocy ukierunkowanych na dzieci i młodzież oraz potrzebę większego włączenia w ich realizację rodziców. Jako istotne wskazała również zwiększenie skuteczności egzekwowania przestrzegania prawa szczególnie w zakresie handlu napojami alkoholowymi.

W oparciu o diagnozę przeprowadzono w 2013 roku program interwencyjno-kontrolny „Badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim” w punktach sprzedaży alkoholu na terenie gminy Kętrzyn. Badanie przeprowadziło Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie tzw. techniką obserwacji niejawnej pod nazwą „tajemniczy klient”. Do badania wskazano 25 punktów, badanie ostatecznie przeprowadzono w 21 punktach sprzedaży alkoholu. W badaniu (próbie zakupu alkoholu) uczestniczyła osoba, która w roku 2013 ukończyła 18-ty rok życia i w świetle prawa, jako osoba pełnoletnia mogła kupić alkohol, jednak jej wygląd i zachowanie powinno budzić uzasadnione wątpliwości co do wieku. Osobie tej w 15 punktach sprzedano alkohol bez wezwania do okazania dokumentu potwierdzającego ukończenie 18 lat. W 6 punktach sprzedawcy poprosili o dowód osobisty, a w 2 przypadkach sprzedano alkohol mimo nie okazania dokumentu. Odmówiono sprzedaży alkoholu tylko w 4 spośród badanych punktów, które tym samym otrzymały certyfikat rzetelnego punktu sprzedaży alkoholu. Drugim etapem przeprowadzonego programu interwencyjno-kontrolnego było szkolenie dla sprzedawców w miejscu pracy oraz przekazanie poradnika dla sprzedawców napojów alkoholowych. Badanie wyraźnie potwierdziło konieczność działania na rzecz podnoszenia świadomości sprzedawców co do prawnych i społecznych skutków sprzedaży alkoholu nieletnim.

Na podstawie diagnozy jak również badania dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim jako strategiczne kierunki działań w ramach realizacji gminnego programu w kolejnych latach wskazano:

1. Kontynuację działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i programy profilaktyczne w tym:

- Koncentracja uwagi na profilaktyce alkoholowej i nikotynowej, bowiem to one stanowią największy problem wśród gminnej młodzieży szkolnej.
  - Kontynuacja realizacji programów dotyczących zagadnień podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji nadużywania alkoholu. Wysoki poziom wiedzy jest bowiem niezbędny do podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących picia i palenia.
  - Kontynuacja programów profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne do satysfakcjonującego funkcjonowania w społeczeństwie bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków.
  - Ułatwienie dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałających przemocy i promujących zdrowy tryb życia. Preferowanie w szkołach programów obejmujących poza młodzieżą także rodziców/opiekunów. Jak bowiem wynika z badań – młodzież podejmuje zachowania ryzykowne najczęściej poza terenem szkoły i możliwościami jej wpływu – stąd ogromna rola rodziców, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań.
  - Kontynuacja profilaktycznych działań alternatywnych, wskazujących na możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego oraz promujących prozdrowotny styl życia.
2. Wspieranie pracy grup samopomocowych.
  3. Kontrola sprzedaży alkoholu i papierosów na terenie gminy.
  4. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców.
  5. Wykorzystanie lokalnych zasobów dla tworzenia koalicji na rzecz ograniczania problemów alkoholowych w gminie.
  6. Dalsze wspieranie działalności Ośrodka Konsultacyjno – Psychoedukacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
  7. Dalsze aktywne działania w obszarze procedury Niebieskiej Karty oraz koordynacja lokalnych instytucji działających w tym zakresie.

BAZA

Skuteczne działania wymagają współpracy wszystkich instytucji i osób stykających się z problemem uzależnień i stanowiących swoistą bazę dla realizacji programu.

Partnerami w realizacji gminnego programu są:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie
- Ośrodek Konsultacyjno - Psychoedukacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Poradnia Leczenia Uzależnień
- Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie
- Szkoły, placówki oświatowe
- Gminny Ośrodek Kultury
- Kościoły i związki wyznaniowe
- Organizacje pozarządowe w tym: Stowarzyszenie Oświatowe Gminy Kętrzyn, Stowarzyszenie Edukacja, Rozwój, Aktywność „ERA”, Stowarzyszenie „Hip-Hop Mazury”.

ZAŁOŻONE CELE GMINNEGO PROGRAMU

1. Ograniczenie ilości środków psychoaktywnych przyjmowanych przez młodzież oraz podwyższenie wieku inicjacji poprzez:
  - *prowadzenie zajęć profilaktycznych (warsztaty, programy, spektakle) dla młodzieży mających na celu rozwijanie świadomości, budowanie poczucia własnej wartości i uczenia umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia środkami uzależniającymi,*
  - *realizacja programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży z grup ryzyka,*

- współorganizacja kolonii, zimowisk i zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyki uzależnień, rozwijania umiejętności społecznych i promocji zdrowego trybu życia.
- angażowanie rodziców do udziału w zajęciach profilaktycznych i wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
- przygotowanie realizatorów i uruchomienie programu „Szkoła dla rodziców i wychowawców” wspierającego rodziców w procesach wychowawczych,
- wspieranie i pomoc w organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy w miejscu zamieszkania.
- ograniczanie dostępności do alkoholu i papierosów osobom nieletnim poprzez działania edukacyjne i kontrolne wobec podmiotów prowadzących sprzedaż w/w artykułów.

2. Ograniczanie ilości nowych przypadków uzależnień poprzez:

- budowanie lokalnej koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz podejmowanie wspólnie z instytucjami partnerskimi działań na rzecz przywrócenia prawidłowych funkcji w rodzinach dysfunkcyjnych,
- przeprowadzenie badań diagnostycznych z zakresu używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych przez mieszkańców gminy.
- prowadzenie różnych, szeroko rozumianych form edukacji społecznej,
- organizacja spotkań, konferencji i seminariów w zakresie problemów rodziny wynikających z uzależnień i przemocy.

3. Zwiększenie dostępności różnych form pomocy i rehabilitacji dla osób uzależnionych i członków ich rodzin poprzez:

- wsparcie i współpracę z ośrodkami odwykowymi w kierunku wprowadzania nowych form pomocy i leczenia, oraz podniesienia poziomu już istniejących.
- prowadzenie w ramach Ośrodka Konsultacyjno - Psychoedukacyjnego przy GOPS psychoedukacji dla osób nadużywających alkoholu i członków ich rodzin.
- organizacja szkoleń i wspieranie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności przez osoby działające w ramach instytucji lub organizacji pozarządowych na rzecz pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin.

4. Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych uzależnieniami poprzez:

- wspieranie systemu wczesnego rozpoznawania zaburzeń związanych z nadużywaniem alkoholu w podstawowej opiece zdrowotnej,
- działania Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w kierunku zastosowania obowiązku leczenia odwykowego osób uzależnionych.

5. Zmniejszenie rozmiarów i skutków naruszeń prawa związanych z handlem i zażywaniem środków psychoaktywnych poprzez:

- współpracę z organami ścigania w celu zwiększenia efektywności wykrywania w/w przestępstw,
- wspieranie działań prewencyjnych policji,

REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU

1. Za prawidłową realizację całości Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odpowiada Koordynator ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, do którego obowiązków w szczególności należy:

- koordynacja na terenie gminy Kętrzyn wszelkich działań na rzecz zmniejszenia problemów uzależnień,
- współdziałanie z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i leczenia odwykowego,
- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach realizacji ustawowych zadań komisji oraz tworzenia i realizacji gminnego programu,
- prowadzenie wszelkiej wymaganej sprawozdawczości z realizacji powyższych zadań.

2. Organem inicjującym i opiniodawczym w kwestii tworzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

a. do zadań Komisji w szczególności należy:

- *podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu,*
- *kierowanie osób w trybie określonym w odrębnych przepisach na badania biegłego w zakresie uzależnienia alkoholowego,*
- *opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,*
- *opiniowanie i inicjowanie działań związanych z profilaktyką i terapią problemów alkoholowych na terenie gminy.*

b. członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu Komisji otrzymają wynagrodzenie w wysokości 100,00 złotych brutto. Koordynator ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będąc członkiem Komisji bierze udział w jej posiedzeniach w ramach swoich obowiązków służbowych w związku z czym powyższe wynagrodzenie mu nie przysługuje.

3. Cele Gminnego Programu będą osiągane poprzez realizację zadań zawartych w harmonogramie stanowiącym integralną część niniejszego programu. Harmonogram zawiera działania ze wskazaniem ich potencjalnych realizatorów oraz szacunkowe koszty ich realizacji. Harmonogram może ulegać zmianom w trakcie realizacji zależnie od aktualnych potrzeb oraz możliwości finansowych i organizacyjnych.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY

Andrzej Sienkiewicz